

Onderwerp Overzicht werkwijzen voor het werken aan fitverbindingen met asbesthoudende fitterskit

Versie	Datum	Wijziging	Auteur
1	27-10-20	Eerste versie opgesteld door de Vakgroep Asbest en vastgesteld door de projectgroep voor vrijgave op 27/10.	Vakgroep Asbest
2	22-06-21	Aanpassing n.a.v. het opleveren van de werkwijze voor het verwijderen van een stijgleiding met asbesthoudende fitterskit en vastgesteld voor vrijgave op 22/6.	Vakgroep Asbest
3	19-10-21	Aanpassen versienummer instructie Aanwezigheid van asbest in fitverbindingen bepalen (versie 7).	Vakgroep Asbest
4	20-05-22	Actualiseren document na nieuwe versie werkinstructie stijgleidingen verwijderen en 'schouwinstructie'	Vakgroep asbest

Voor wie is dit overzicht bestemd?

Deze instructie is bestemd (voorgeschreven) voor medewerkers van de netwerkbedrijven en zij die in opdracht van de netwerkbedrijven werkzaamheden aan het gasnet verrichten.

Doel

Dit document geeft een overzicht van de voorgeschreven werkwijzen en aanvullende instructies om veilig te kunnen werken aan fitverbindingen met asbesthoudende fitterskit, welke aangetroffen zijn in hennepverbindingen van 1978 en ouder. Nog niet voor alle werksituaties is een veilige werkwijze beschikbaar. Dit document wordt geactualiseerd bij ontwikkelingen. Zo moet voor iedereen die binnen de Netwerkbranche werkt aan fitverbindingen met asbesthoudende fitterskit duidelijk zijn wat wel en wat niet is toegestaan.

Algemeen

Voor het werken aan fitverbindingen met asbesthoudende fitterskit gelden een aantal algemene uitgangspunten:

- U heeft een opleiding asbestherkenning gehad. Deze opleiding bestaat minimaal uit de onderdelen: PBM-gebruik, hygiëne en het herkennen van asbest. U moet elke drie jaar de opleiding opnieuw volgen;
- U heeft uitleg over de werkinstructies gehad. Zo niet, dan mag u de werkzaamheden niet uitvoeren;
- Volg altijd de instructies op, bij een afwijkende situatie of twijfel neem contact op met asbestdeskundige van het netwerkbedrijf (voor de aannemer loopt dit via WV-er);
- Door het volgen van het stappenplan uit de instructie *"Aanwezigheid van asbest in fitverbindingen bepalen"* kan voor elke werksituatie bepaald worden of een leiding asbesthoudend is en welke werkinstructie toegepast moet worden;
- Volg de werkinstructies consequent op, dan is de kans op het vrijkomen van asbestvezels verwaarloosbaar;
- Werkwijzen zijn afgestemd met SZW en de Nederlandse arbeidsinspectie en maken na wetswijziging asbeststelsel, onderdeel uit van de vrijstellingen op de inventarisatieplicht voor de werkzaamheden van de regionale netbeheerders.

Onderwerp

Overzicht werkwijzen voor het werken aan fitverbindingen met asbesthoudende fitterskit

Datum

20 mei 2022

Overzicht van vrijgegeven werkinstructies

1. Lekreparatie door middel van de Syntho-Glass methode van fitverbindingen met asbesthoudende fitterskit (versie 4), (2020626-VA-15¹);
2. Vervangen van een hoofdkraan of drukregelaar met asbesthoudende fitterskit (versie 4), (20200626-VA-16);
3. Verwijderen van een aansluitleiding met asbesthoudende fitterskit d.m.v. snijden (binnen en buiten) (versie 4), (20200626-VA-17);
4. Verwijderen van een stijgleiding met asbesthoudende fitterskit (versie 11), (20220520-VA-18);
5. Instructie Aanwezigheid van asbest in fitverbindingen bepalen (versie 8)².

Overzicht van veelvoorkomende handelingen aan asbesthoudende fitverbindingen

Handeling	Omschrijving	Werkwijze	Aanvullende instructie
<u>Het uitvoeren van een lekreparatie</u>	Het oplossen van lekkages aan lekke hennepverbindingen in aansluitleidingen en stijgleidingen	Werkinstructie: 'lekreparatie door middel van de Syntho-Glass methode van fitverbindingen met asbesthoudende fitterskit (versie 4, 26 juni 2020)	Indien door ruimtegebruik niet uitvoerbaar, dan de leiding vrij-kappen. Is dit niet mogelijk dan de leiding vervangen in plaats van repareren. Zie hiervoor in de tabel de toelichting bij 'verwijderen van een aansluitleiding' en 'verwijderen van een stijgleiding'
<u>Het vervangen van een hoofdkraan of drukregelaar</u>	Het vervangen of verwijderen van een hoofdkraan of drukregelaar, bijvoorbeeld bij lekkage	Werkinstructie: 'vervangen van een hoofdkraan of drukregelaar met asbesthoudende fitterskit (versie 4, 26 juni 2020)'	Rubberringverbindingen bevatten geen fitterskit
<u>Het verwijderen van een aansluitleiding (inpandig)</u>	Het vervangen, verwijderen, verzwaren en verleggen van een (deel van de) aansluitleiding of perceelvoeding, inpandig (ook kelder en kruipruimte)	Werkinstructie: 'verwijderen van een aansluitleiding met asbesthoudende fitterskit d.m.v. snijden (binnen en buiten) (versie 4, 26 juni 2020)'	Als er onvoldoende ruimte is om te snijden zijn er twee mogelijkheden. Als eerste de leiding vrij-kappen en de voorgestelde werkwijze toepassen. Als dit niet mogelijk is, dan is het alternatief om de leiding uit de koppeling los te draaien door toepassing van de natte doek methodiek (uit de werkinstructie hoofdkraan/drukregelaar vervangen). Deze werkwijze mag alleen toegepast worden na overleg met de WV-er of asbestdeskundige ³ , voor de aannemer loopt dit via de WV-er

¹ Nummer van de instructie in de Arbo-catalogus.

² De stappen uit de instructie 'aanwezigheid van asbest achterhalen (schouwen)' worden voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd.

³ Afhankelijk van de organisatie kan dit de WV-er of asbestdeskundige zijn.

Onderwerp

Overzicht werkwijzen voor het werken aan fitverbindingen met asbesthoudende fitterskit

Datum

20 mei 2022

			van het opdrachtverstrekken netwerkbedrijf
<u>Het verwijderen van een aansluitleiding (uitpandig)</u>	Het vervangen, verwijderen, verzwaren en verleggen van een (deel van de) aansluitleiding of perceelvoeding, uitpandig (begint aan buitenzijde gevel)	Werkinstructie: 'verwijderen van een aansluitleiding met asbesthoudende fitterskit d.m.v. snijden (binnen en buiten) (versie 4, 26 juni 2020)'	Uitpandig (dus niet in de kelder en/of kruipruimte) is het machinaal zagen van een leiding een extra mogelijkheid. Hierbij vooraf de leiding schoonmaken met een vochtige doek en op minimaal 20 cm van de koppeling doorzagen. Als er nog koppelingen of bochten aanwezig zijn met fitterskit dienen deze dubbel verpakt als asbesthoudend afgevoerd te worden
<u>Het verwijderen van een stijgleiding</u>	Het vervangen, verwijderen, verzwaren en verleggen van een (deel van de) stijgleiding (in pandige leidingdeel (incl. alle verslepingen) van een flat t.b.v. de meteropstellingen)	Werkinstructie: 'Verwijderen van een stijgleiding met asbesthoudende fitterskit' (versie 11, 2 mei 2022)	Voor het verwijderen van een stijgleiding is een werkplan verplicht, met hierin duidelijk vermeld op welke wijze de stijgleiding gasloos wordt gemaakt.
<u>Werken met onderdruk tijdens verwijderen van een stijgleiding</u>	Om na het ontgassen, machinaal te mogen zagen is een continue onderdruk vereist	Werkinstructie: 'Verwijderen van een stijgleiding met asbesthoudende fitterskit' (versie 11, 2 mei 2022)	Nadat de stijgleiding gasloos is gemaakt, worden de eventueel vrijkomende asbestvezels tijdens het zagen veilig opgevangen.
<u>Afkoppelen van een aansluitleiding van een op een hoofdleiding gefitte verbinding</u>	Het drukloos en gasloos maken (afkoppelen) van de aansluitleiding op een hoofdleiding	Gebruik voor het losdraaien van de fitverbinding de natte doek methodiek zoals omschreven in de werkinstructie 'vervangen van een hoofdkraan of drukregelaar met asbesthoudende fitterskit'	
<u>Het zetten van een gasblaas</u>	Het zetten van een gasblaas in een bestaande hoofdleiding	Bij gebruik van een oud zadel bedacht zijn op aanwezigheid asbesthoudende fitterskit in het zadel. Pas in die gevallen de natte doek methodiek uit de werkinstructie 'vervangen van een hoofdkraan of drukregelaar met asbesthoudende fitterskit' toe voor het losdraaien van de fitverbinding	
<u>Sterkte- dichtheidsbeproeving (afpersen van een leiding)</u>	Het gaat zowel om het persen van een dienstleiding, een binnenleiding en/of een hoofdleiding	Als je een aansluiting moet maken op een bestaande leiding met een asbesthoudende fitverbinding, dient voor het afpersen van de leiding de natte doek methodiek gehanteerd te worden uit de werkinstructie 'vervangen van een hoofdkraan	

Onderwerp

Overzicht werkwijzen voor het werken aan fitverbindingen met asbesthoudende fitterskit

Datum

20 mei 2022

		of drukregelaar met asbesthoudende fitterskit'	
<u>Het afsluiten van een gasaansluiting hoogbouw/laagbouw</u>	Het definitief afsluiten van de gasaansluiting middels het plaatsen van een afsluitdop, de leiding wordt niet verwijderd	Het plaatsen van een I-puls of Ravetti Ministop, daarbij gebruik maken van de werkinstructie 'vervangen van een hoofdkraan of drukregelaar met asbesthoudende fitterskit'. Plaats een afsluitdop in plaats van een nieuwe kraan	
<u>Het polyfillen van een leiding</u>	Voor het polyfillen van een leiding met fitverbindingen die asbesthoudende fitterskit bevatten is nog geen veilige werkwijze. Het polyfillen is om die reden nog niet toegestaan, de verwachting is dat deze instructie medio 2022 beschikbaar komt.		
<u>Asbesthoudend afval</u>	De tijdens de werkzaamheden gebruikte vochtige doekjes alsmede de uitgenomen koppelingen of leidingdelen met koppelingen dienen zorgvuldig en dubbelverpakt als asbesthoudend afval te worden afgevoerd. Leidingdelen zonder koppelingen mogen afgevoerd worden als oud ijzer. Indien er voor het schoonmaken van de meterkast bij het verwijderen van stijgleidingen niet gebruikt wordt gemaakt van een asbestreinigingsbedrijf, dan zal er een aanvullende instructie / werkwijze moeten zijn voor het gebruik van een asbestzuiger met losse binnenzak. Als niet asbest gecertificeerde partij mag je namelijk een asbestzuiger, vanwege de losse zak, niet zelf openmaken en ledigen. Dit mag alleen gebeuren door een daarvoor ingericht en gecertificeerd asbestbedrijf. Een mogelijkheid is om de dichte en verpakte zuiger, indien deze vol is, aan te bieden bij deze partij voor reiniging. De voorschreven asbestzuiger met vast binnenwerk (afgesloten emmer i.p.v. losse zak) voor het creëren van de onderdruk in de stijgleiding, kan ook gebruikt worden voor het reinigen van de meterkast, maar let er bij gebruik dan wel op dat de asbeststofzuiger gecombineerd gebruik (schoonmaak en daarna onderdruk) niet onverwacht vol zit. Dit kan gebeuren bij veel vuil in de meterkast. Om dit te voorkomen kan ervoor gekozen worden, om twee stofzuigers apart in te zetten. De ingebouwde emmer kan wel door eigen mensen worden verwisseld aangezien het asbest opgesloten zit, en de afgesloten emmer met slang in z'n geheel en dubbelverpakt als asbesthoudend afval kan worden afgevoerd. Na verwisselen van het binnenwerk is deze weer direct inzetbaar.		

Andere technische handelingen die veilig uitgevoerd kunnen worden

De volgende handelingen zijn veilig uit te voeren conform de VIAG, zonder speciale maatregelen:

- Het drukloos maken van een leiding;
- Afblazen van gas uit leidingdelen waarbij asbesthoudende fitterskit is gebruikt (gasloos maken);
- Plaatsen en vervangen slimme meters (zonder demontage fitverbindingen);
- Aanbrengen van een QR reparatiekoppeling of andere appendage op de leiding waarbij het fitterskit niet beroerd wordt.